

Spis treści

O autorach	XIX
Wykaz skrótów	XXI
Wprowadzenie	XXVII

Część I. Zagadnienia ogólne

Rozdział I. Pełnomocnictwo a upoważnienie (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	3
1. Pełnomocnictwo	3
2. Upoważnienie	6
3. Różnice między pełnomocnictwem a upoważnieniem	7
4. Braki formalne pełnomocnictw i upoważnień oraz ich skutki	8
5. Naruszenie dyscypliny finansów publicznych a umocowanie/upoważnienie do czynności	9
6. Rejestr pełnomocnictw i upoważnień	9
Rozdział II. Pełnomocnictwa i upoważnienia w strukturze kontroli zarządczej (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	11
1. Kontrola zarządcza w jednostkach sektora finansów publicznych	11
1.1. Zagadnienia ogólne	11
1.2. Dekoncentracja kompetencji w standardach kontroli zarządczej	12
2. Kierownik jednostki i pracownik tej jednostki jako podstawowe ogniwa w systemie kontroli zarządczej	14
2.1. Kierownik jednostki sektora finansów publicznych	14
2.2. Pracownik jednostki sektora finansów publicznych	16
3. Delegowanie uprawnień w zakresie gospodarki finansowej jednostki sektora finansów publicznych	16
3.1. Ustawa o finansach publicznych	17
3.2. Ustawa o rachunkowości	19
3.3. Prawo zamówień publicznych	20
4. Odpowiedzialność kierownika jednostki za niedopełnienie obowiązków związanych z kontrolą zarządczą	20

Rozdział III. Odpowiedzialność za przekroczenie udzielonych upoważnień i pełnomocnictw (<i>Ludmiła Lipiec-Warzecha</i>)	23
1. Zagadnienia ogólne	23
2. Upoważnienie do dokonywania wydatków i zaciągania zobowiązań w sektorze finansów publicznych	25
3. Powierzenie obowiązków jako warunek odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	26
4. Odpowiedzialność kierownika jednostki z tytułu kontroli zarządczej za czynności osoby nieupoważnionej do ich dokonania	28
Rozdział IV. Pełnomocnictwa i upoważnienia w orzecznictwie sądów i organów nadzoru (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	31
1. Pełnomocnictwa	31
1.1. Zagadnienia ogólne	31
1.1.1. Istota pełnomocnictwa/przedstawicielstwa i zakres umocowania ...	31
1.1.2. Sposób udzielenia pełnomocnictwa	40
1.1.3. Potwierdzenie czynności dokonanych bez umocowania	43
1.2. Pełnomocnictwo ogólne	44
1.3. Pełnomocnictwo rodzajowe	46
1.4. Pełnomocnictwo proceduralne (procesowe)	48
1.5. Pełnomocnictwo w ustawie – Prawo zamówień publicznych	53
2. Upoważnienia	56
2.1. Upoważnienie do działania w imieniu organu	56
2.2. Upoważnienie na gruncie ustawy o finansach publicznych	64
Część II. Pełnomocnictwa	
Rozdział I. Rodzaje pełnomocnictw (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	71
1. Podział pełnomocnictw	71
1.1. Podział pełnomocnictw ze względu na charakter czynności	71
1.1.1. Pełnomocnictwo ogólne	71
1.1.2. Pełnomocnictwo rodzajowe	72
1.1.3. Pełnomocnictwo szczególne	72
1.1.4. Pełnomocnictwa procesowe	73
1.1.5. Prokura	73
1.2. Podział pełnomocnictw ze względu na osobę, która ich udzieliła	74
1.3. Podział pełnomocnictw ze względu na liczbę umocowanych i zakres ich umocowania	74
1.4. Pełnomocnictwa w zamówieniach publicznych	75
Rozdział II. Pełnomocnictwo ogólne (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	77
1. Zagadnienia ogólne	77
1.1. Podstawa prawna	77
1.2. Zakres umocowania	77

1.3. Dodatkowe klauzule	78
1.4. Uwarunkowania wynikające z ustawy o finansach publicznych	78
1.5. Wzór pełnomocnictwa do składania w imieniu Miasta oświadczeń woli rodzących zobowiązania finansowe do kwoty 50 000 zł	79
2. Pełnomocnictwo ogólne dla kierownika jednostki organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego	80
2.1. Podstawa prawna udzielania pełnomocnictwa ogólnego dla jednostek samorządowych	80
2.2. Delegowanie uprawnień do zaciągania zobowiązań zapisanych w wieloletniej prognozie finansowej	80
2.3. Zakres i charakter umocowania	81
2.4. Aspekty finansowe	81
2.5. Wzór pełnomocnictwa ogólnego dla kierownika jednostki organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego	82
3. Pełnomocnictwo ogólne materialne i procesowe dla dyrektora samorządowego zakładu budżetowego jednostki samorządu terytorialnego	83
3.1. Zagadnienia ogólne	83
3.2. Zakres pełnomocnictwa	83
3.3. Wzór pełnomocnictwa ogólnego materialnego i procesowego dla dyrektora samorządowego zakładu budżetowego jednostki samorządu terytorialnego	84
Rozdział III. Pełnomocnictwo rodzajowe (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	87
1. Zagadnienia ogólne	87
2. Pełnomocnictwo do dokonywania czynności w ramach projektu współfinansowanego ze środków europejskich	89
2.1. Zagadnienia ogólne	89
2.2. Wzór pełnomocnictwa do dokonywania czynności w ramach projektu współfinansowanego ze środków europejskich	90
3. Pełnomocnictwo dla lidera partnerstwa do działania w imieniu partnerów w ramach realizacji projektu	91
3.1. Partnerstwa pomiędzy jednostkami sektora finansów publicznych	92
3.2. Partnerstwa pomiędzy jednostkami sektora finansów publicznych a jednostkami spoza sektora finansów publicznych	92
3.3. Wzór pełnomocnictwa udzielanego przez partnerów projektu liderowi partnerstwa do działania w ich imieniu przy realizacji projektu	93
4. Pełnomocnictwo do składania oświadczeń woli w imieniu gminy w sprawach dotyczących budowy, rozbudowy, przebudowy i remontów urządzeń infrastruktury, o których mowa w art. 49 Kodeksu cywilnego	94
4.1. Zakres umocowania	95
4.2. Klauzule dodatkowe	95
4.3. Wzór pełnomocnictwa do składania oświadczeń woli w imieniu gminy w sprawach dotyczących budowy, rozbudowy, przebudowy i remontów urządzeń infrastruktury, o których mowa w art. 49 Kodeksu cywilnego	96

5. Pełnomocnictwo do składania oświadczeń w imieniu gminy o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane	96
5.1. Klauzule dodatkowe	97
5.2. Wzór pełnomocnictwa do składania oświadczeń w imieniu gminy o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane	98
6. Pełnomocnictwo do zawarcia porozumienia z zakresu pieczy zastępczej	99
6.1. Zagadnienia ogólne	99
6.2. Wzór uchwały w sprawie udzielenia pracownikowi starostwa powiatowego pełnomocnictwa do składania oświadczeń woli w sprawach majątkowych powiatu	100
Rozdział IV. Pełnomocnictwa z zakresu zamówień publicznych	
<i>(Beata Jakacka-Sitek)</i>	103
1. Pełnomocnictwo do działania w imieniu wykonawców ubiegających się o wspólne udzielenie zamówienia publicznego	103
1.1. Podstawa prawna i uwarunkowania prawne udzielenia pełnomocnictwa ...	103
1.2. Zakres i treść umocowania pełnomocnika	104
1.3. Wzór pełnomocnictwa do działania w imieniu wykonawców ubiegających się o wspólne udzielenie zamówienia publicznego	106
2. Pełnomocnictwo do wykonywania czynności kierownika zamawiającego (art. 18 ust. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych)	107
2.1. Podstawa prawna i uwarunkowania prawne udzielenia pełnomocnictwa ...	107
2.2. Wzory pełnomocnictw do wykonywania czynności kierownika zamawiającego	109
2.2.1. Wzór tymczasowego powierzenia innej osobie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w imieniu zamawiającego	109
2.2.2. Wzór pełnomocnictwa do reprezentowania kierownika przed organami kontrolnymi	110
3. Pełnomocnictwo do przeprowadzenia wspólnego postępowania o zamówienie publiczne (art. 16 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych)	111
3.1. Podstawa prawna i uwarunkowania prawne udzielenia pełnomocnictwa ...	111
3.2. Wzór pełnomocnictwa do przeprowadzenia wspólnego postępowania o zamówienie publiczne	113
4. Centralny zamawiający a centrum usług wspólnych	113
4.1. Centralny zamawiający	113
4.2. Centrum usług wspólnych	115
4.3. Czy Centrum Usług Wspólnych może być centralnym zamawiającym?	117
Rozdział V. Pełnomocnictwa do występowania w imieniu oferentów lub wnioskodawców w zakresie ubiegania się o realizację zadań publicznych w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	
<i>(Anna Olejniczak)</i>	119
1. Udział podmiotów zaliczanych do tzw. trzeciego sektora oraz mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego w realizacji zadań publicznych	119

1.1. Organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	119
1.2. Mieszkańcy	121
2. Organizacje i podmioty uprawnione do składania ofert o wsparcie lub powierzenie realizacji zadania publicznego	122
3. Osoby, organizacje i podmioty uprawnione do składania wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej	123
4. Sposób reprezentacji przy składaniu ofert o powierzenie lub wsparcie realizacji zadania publicznego	124
4.1. Pełnomocnictwa dotyczące składania oferty przez jedną organizację pozarządową lub jeden podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	124
4.1.1. Zagadnienia ogólne	124
4.1.2. Wzór pełnomocnictwa dotyczącego składania oferty przez jedną organizację pozarządową lub jeden podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ..	125
4.2. Pełnomocnictwa dotyczące składania oferty wspólnej	126
4.2.1. Podstawy prawne	126
4.2.2. Wzór pełnomocnictwa dotyczącego składania oferty wspólnej	127
4.3. Pełnomocnictwa dotyczące składania oferty przez terenową jednostkę organizacyjną	129
4.3.1. Tworzenie jednostek terenowych – podstawa prawna	129
4.3.2. Terenowa jednostka organizacyjna posiadająca osobowość prawną .	129
4.3.3. Terenowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej	130
4.3.4. Wzór pełnomocnictwa dotyczącego składania oferty przez terenową jednostkę organizacyjną	130
5. Sposób reprezentacji wnioskodawców w ramach inicjatywy lokalnej	132
5.1. Pełnomocnictwa dotyczące bezpośredniego występowania z wnioskiem	132
5.1.1. Kto może reprezentować mieszkańców w ramach inicjatywy lokalnej	132
5.1.2. Wzór pełnomocnictwa dotyczącego bezpośredniego występowania z wnioskiem	133
5.2. Pełnomocnictwa dotyczące występowania z wnioskiem za pośrednictwem organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	134
5.2.1. Składanie wniosku o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej za pośrednictwem podmiotów zaliczanych do tzw. trzeciego sektora	134
5.2.2. Wzór pełnomocnictwa dotyczącego występowania z wnioskiem za pośrednictwem organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	136

Rozdział VI. Pełnomocnictwo do udzielania ulg w spłacie zobowiązań cywilnoprawnych (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	139
1. Zagadnienia ogólne	139
2. Podstawa prawna	142
3. Zakres umocowania	142
4. Klauzule dodatkowe	143
5. Wzór pełnomocnictwa w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności o charakterze cywilnoprawnym oraz określenia warunków dopuszczalności pomocy publicznej	144
Rozdział VII. Pełnomocnictwo do konkretnej czynności (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	145
1. Zasady udzielania i zakres pełnomocnictwa	145
2. Pełnomocnictwo do zawarcia umowy sprzedaży rzeczy ruchomej	146
2.1. Podstawa prawna i wyjaśnienia do wzoru	146
2.2. Wzór pełnomocnictwa do zawarcia umowy sprzedaży rzeczy ruchomej	146
3. Pełnomocnictwo do podpisania listu intencyjnego w sprawie partnerstwa w projekcie składanym do dofinansowania ze środków europejskich	147
3.1. Podstawa prawna i wyjaśnienia do wzoru	147
3.2. Wzór pełnomocnictwa do podpisania listu intencyjnego w sprawie partnerstwa w projekcie składanym do dofinansowania ze środków europejskich	148
4. Pełnomocnictwo dla dyrektora ośrodka pomocy społecznej do podpisania porozumienia z wojewodą w sprawie otrzymania przez ośrodek dotacji na zadanie	148
4.1. Podstawa prawna i wyjaśnienia do wzoru	148
4.2. Wzór pełnomocnictwa dla dyrektora ośrodka pomocy społecznej do podpisania porozumienia z wojewodą w sprawie otrzymania przez ośrodek dotacji na zadanie	149
Rozdział VIII. Pełnomocnictwa do zaciągania zobowiązań na gruncie Kodeksu cywilnego i ustawy o finansach publicznych (<i>Wojciech Lachiewicz</i>)	151
1. Rodzaje pełnomocnictw do zaciągania zobowiązań	151
2. Umocowanie do zaciągania zobowiązań w sferze prawa cywilnego	152
3. Źródło umocowania do zaciągania rocznych zobowiązań finansowych	153
4. Dopuszczalność zaciągnięcia zobowiązania na rok następny lub zobowiązania wieloletniego	154
4.1. Zobowiązania wieloletnie jednostek budżetowych	154
4.2. Zobowiązania wieloletnie samorządowych zakładów budżetowych	156
5. Pełnomocnictwo dla kierownika jednostki budżetowej do prowadzenia spraw bieżących wraz z upoważnieniem do występowania przed sądami i organami administracji	157
6. Wzór pełnomocnictwa dla kierownika jednostki budżetowej do prowadzenia spraw bieżących wraz z upoważnieniem do występowania przed sądami i organami administracji	157

7. Wzór upoważnienia dla organu wykonawczego do zaciągnięcia zobowiązania objętego załącznikiem przedsięwzięć do WPF oraz do udzielania takich upoważnień kierownikom jednostek budżetowych	158
8. Pełnomocnictwo dla dyrektora zespołu szkół do zaciągnięcia konkretnego zobowiązania wieloletniego	162
Rozdział IX. Potwierdzenie czynności dokonanych bez umocowania (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	165
1. Zagadnienia ogólne	165
2. Wzór potwierdzenia czynności dokonanych bez umocowania	166
Rozdział X. Pełnomocnictwa proceduralne (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	167
1. Pełnomocnictwo do reprezentowania przed sądami powszechnymi w sprawach związanych ze składaniem do depozytów sądowych środków pieniężnych pozostałych po zmarłych mieszkańcach domu pomocy społecznej	167
1.1. Podstawa prawna	167
1.2. Zakres umocowania	169
1.3. Klauzule dodatkowe	171
1.4. Wzór pełnomocnictwa do reprezentowania przed sądami powszechnymi w sprawach związanych ze składaniem do depozytów sądowych środków pieniężnych	171
2. Pełnomocnictwa do reprezentowania strony w postępowaniu podatkowym. Pełnomocnictwo ogólne	172
2.1. Zmiany ustawy – Ordynacja podatkowa w zakresie pełnomocnictw	172
2.2. Podstawowe zasady udzielania pełnomocnictwa	173
2.3. Treść pełnomocnictwa	173
2.4. Rodzaje pełnomocnictw	174
2.4.1. Pełnomocnictwo ogólne	174
2.4.2. Pełnomocnictwo szczególne	175
2.4.3. Pełnomocnictwo do doręczeń	176
2.4.4. Tymczasowy pełnomocnik szczególny	177
2.4.5. Wzór pełnomocnictwa ogólnego z objaśnieniami	178
Część III. Upoważnienia	
Rozdział I. Rodzaje upoważnień (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	187
1. Upoważnienia do dysponowania środkami publicznymi, pełnomocnictwa finansowe	187
2. Upoważnienia do czynności materialno-technicznych	188
3. Upoważnienia do składania oświadczeń wiedzy	189
3.1. Podpisywanie deklaracji podatkowych	189
3.2. Oświadczenia wiedzy składane w ramach formalno-rachunkowej kontroli dokumentów	191
3.3. Kontrasygnowanie oświadczeń woli	192
4. Upoważnienia normatywne	192

5. Upoważnienia imienne	194
Rozdział II. Upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych i zaświadczeń <i>(Beata Jakacka-Sitek)</i>	195
1. Upoważnienie do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej	195
1.1. Wzór upoważnienia do wydawania decyzji dotyczących imprez masowych	195
1.2. Wzór upoważnienia dla pracownika ośrodka pomocy społecznej do wydawania decyzji administracyjnych w imieniu organu	197
2. Upoważnienie przez organ stanowiący JST kierownika jednostki organizacyjnej do załatwiania spraw w formie decyzji administracyjnej	199
2.1. Upoważnienia rady gminy dla organów wykonawczych oraz organów jednostek organizacyjnych do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej	199
2.2. Zakres stosowania art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym	200
2.3. Uchwała przenosząca kompetencje jako akt prawa miejscowego	202
2.4. Wyjaśnienia do wzoru	203
2.4.1. Zakres upoważnienia	203
2.4.2. Podstawa prawna	204
2.4.3. Charakter prawny uchwały	205
2.5. Wzór uchwały w sprawie upoważnienia Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy	206
3. Upoważnienie do wydawania zaświadczeń określonych w ustawie o ewidencji ludności	207
Rozdział III. Upoważnienie do wydawania decyzji dotyczących dotacji <i>(Beata Jakacka-Sitek)</i>	211
1. Dotacje – zasady udzielania i odpowiedzialność	211
2. Podstawy prawne żądania zwrotu dotacji	212
3. Podstawy prawne udzielania ulg w spłacie należności wynikających ze zwrotu dotacji	214
4. Wyjaśnienia do wzoru upoważnienia	216
4.1. Podstawa prawna	216
4.2. Zakres upoważnienia	217
4.3. Klauzule dodatkowe	219
5. Wzór upoważnienia do wydawania decyzji dotyczących dotacji	219
Rozdział IV. Upoważnienia dotyczące danych osobowych <i>(Beata Jakacka-Sitek)</i>	221
1. Ustawa o ochronie danych osobowych – zakres działania	221
2. Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych	221
2.1. Administrator danych osobowych	222
2.2. Cele instytucji upoważnienia	222
2.3. Zasady udzielenia upoważnienia	223

2.4. Forma upoważnienia	223
2.5. Treść upoważnienia	225
2.6. Data nadania upoważnienia	225
2.7. Data ważności upoważnienia	225
2.8. Podmioty, które można upoważnić do przetwarzania danych osobowych ...	226
2.9. Zakres upoważnienia	226
2.10. Dokumenty powiązane	227
2.11. Przepisy karne	228
2.12. Wzór upoważnienia do przetwarzania danych osobowych	229
3. Wyznaczenie Administratora Bezpieczeństwa Informacji	231
3.1. Administrator Bezpieczeństwa Informacji w procesie ochrony danych osobowych	231
3.2. Wyjaśnienia do wzoru	232
3.3. Wzór zarządzenia powołującego Administratora Bezpieczeństwa Informacji	234
Rozdział V. Upoważnienia z zakresu kontroli i audytu (<i>Beata Jakacka-Sitek, Ewa Sławińska-Tomtala</i>)	239
1. Upoważnienie do przeprowadzenia audytu wewnętrznego	239
1.1. Audyt wewnętrzny w jednostce	239
1.2. Podstawa prawna upoważnienia	240
1.3. Treść i zakres upoważnienia	240
1.4. Wzór upoważnienia do przeprowadzenia audytu wewnętrznego	241
2. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli wewnętrznej i resortowej	242
2.1. Kontrola wewnętrzna i resortowa w jednostce	242
2.2. Wystawca upoważnienia	243
2.3. Zawartość upoważnienia	244
2.4. Wzory upoważnień do przeprowadzenia kontroli wewnętrznej i resortowej	245
2.4.1. Wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wewnętrznej nieobjętej ustawą o kontroli w administracji rządowej	245
2.4.2. Wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli realizowanych na podstawie ustawy o kontroli w administracji rządowej	246
2.4.3. Wzór upoważnienia dla biegłych powołanych do kontroli realizowanych na podstawie ustawy o kontroli w administracji rządowej	247
Rozdział VI. Upoważnienie do odbioru, zwrotu i przekazania do przechowania weksli (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	249
1. Podstawa prawna udzielenia upoważnienia	249
2. Zakres upoważnienia	250
3. Klauzule dodatkowe	251
4. Wzór upoważnienia do odbioru, zwrotu i przekazania do przechowania weksli .	251

Rozdział VII. Upoważnienia dotyczące pożytku publicznego (<i>Anna Olejniczak (1.), Beata Jakacka-Sitek (2.)</i>)	253
1. Upoważnienie do dokonywania czynności zmierzających do zawarcia umów o powierzenie lub wsparcie realizacji zadania publicznego oraz do zawierania tych umów	253
1.1. Organy uprawnione do zlecenia realizacji zadań publicznych w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	253
1.2. Czynności zmierzające do zawarcia umowy o powierzenie lub o wsparcie wykonywania zadań publicznych	254
1.2.1. Otwarty konkurs ofert	254
1.2.2. Pominięcie otwartego konkursu ofert	256
1.3. Zlecenie czynności z zakresu otwartego konkursu ofert podmiotom zaliczanym do „trzeciego sektora”	256
1.3.1. Zleceniobiorca	257
1.3.2. Tryb wyboru zleceniobiorcy	257
1.3.3. Zakres zlecenia	258
1.3.4. Złożenie oferty w otwartym konkursie ofert przez zleceniobiorcę	259
1.3.5. Potrzeba odrębnego umocowania zleceniobiorcy do wykonywania czynności z zakresu obsługi otwartego konkursu ofert	259
1.4. Uchwała do dokonywania w imieniu zarządu powiatu niektórych czynności związanych z przeprowadzaniem otwartych konkursów ofert oraz do zawierania odpowiednio umów o powierzenie lub o wsparcie realizacji zadania publicznego	260
1.4.1. Mocodawca	260
1.4.2. Umocowany	260
1.4.3. Czynności, do których dokonywania wymagane jest upoważnienie ..	261
1.4.4. Zakres upoważnienia	261
1.4.5. Podstawa prawna wydania upoważnienia w JST	262
1.4.6. Wzór uchwały w sprawie upoważnienia do dokonywania w imieniu zarządu powiatu niektórych czynności związanych z przeprowadzaniem otwartych konkursów ofert oraz do zawierania odpowiednio umów o powierzenie lub o wsparcie realizacji zadania publicznego	263
2. Upoważnienie do konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji	264
2.1. Konsultacje jako forma współpracy	264
2.2. Podstawa prawna	265
2.3. Zakres upoważnienia	265

2.4. Wzór upoważnienia do konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji	266
Rozdział VIII. Upoważnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji <i>(Beata Jakacka-Sitek)</i>	269
1. Postępowanie egzekucyjne w administracji	269
2. Upoważnienie do dokonywania czynności wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym w administracji	270
2.1. Wierzyciel	270
2.2. Podstawa prawna udzielania upoważnienia	271
2.3. Zakres upoważnienia	272
2.4. Klauzule dodatkowe	273
2.5. Wzór upoważnienia do dokonywania czynności wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym w administracji	274
3. Upoważnienie do prowadzenia postępowania egzekucyjnego w administracji ...	274
3.1. Organ egzekucyjny	274
3.2. Podstawa prawna upoważnienia	275
3.3. Zakres upoważnienia	277
3.4. Klauzule dodatkowe	277
3.5. Wzór upoważnienia do prowadzenia postępowania egzekucyjnego w administracji	278
Rozdział IX. Upoważnienie do dokonywania czynności materialno-technicznych <i>(Beata Jakacka-Sitek)</i>	279
1. Zagadnienia ogólne	279
2. Wzór upoważnienia do dokonywania czynności materialno-technicznych	280
Rozdział X. Upoważnienie (pełnomocnictwo) do podpisywania deklaracji podatkowych <i>(Beata Jakacka-Sitek)</i>	281
1. Charakterystyka czynności	281
2. Podstawa prawna i zakres pełnomocnictwa	281
3. Obowiązki informacyjne	282
4. Wzór upoważnienia (pełnomocnictwa) do podpisywania deklaracji podatkowych	284
Rozdział XI. Upoważnienia dotyczące art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych <i>(Beata Jakacka-Sitek)</i>	287
1. Delegowanie zadań z zakresu rachunkowości i gospodarki finansowej	287
2. Upoważnienie wystawiane dla głównego księgowego	289
2.1. Wyjaśnienia do wzoru	289
2.2. Wzór upoważnienia wystawianego dla głównego księgowego	289
3. Upoważnienie dla pracowników pionu księgowości	290
3.1. Wyjaśnienia do wzoru	290

3.2. Wzór upoważnienia dla pracowników pionu księgowości	291
Rozdział XII. Upoważnienie do zatwierdzania dokumentów do zapłaty <i>(Beata Jakacka-Sitek)</i>	293
1. Podstawa prawna i zakres upoważnienia	293
2. Klauzule dodatkowe	294
3. Wzór upoważnienia do zatwierdzania dokumentów do zapłaty	294
Rozdział XIII. Upoważnienie do kontrasygnaty <i>(Beata Jakacka-Sitek)</i>	297
1. Charakter i skutki kontrasygnaty	297
2. Kontrasygnata a kontrola zarządcza	300
3. Wyjaśnienia do wzoru	301
4. Wzór upoważnienia do kontrasygnaty	302
Rozdział XIV. Upoważnienie organu wykonawczego do dokonywania zmian w budżecie <i>(Piotr Walczak)</i>	303
1. Zagadnienia ogólne	303
2. Inicjatywa uchwałodawcza w zakresie zmian w uchwale budżetowej	304
3. Ustawowe upoważnienie zarządu jednostki samorządowej do dokonywania zmian w budżecie	305
4. Upoważnienie zarządu jednostki samorządowej do dokonywania zmian w budżecie wynikające z uchwały budżetowej	307
5. Pozostałe upoważnienia określone w art. 258 ust. 1 ustawy o finansach publicznych	308
6. Dysponowanie rezerwami	310
7. Dyscyplina finansów publicznych	311
8. Wzór uchwały rady gminy w sprawie uchwalenia budżetu, uwzględniający upoważnienie dla organu wykonawczego do dokonywania zmian w budżecie oraz do przekazania niektórych uprawnień jednostkom organizacyjnym	312
Rozdział XV. Upoważnienie do przenoszenia wydatków w planie finansowym jednostki budżetowej <i>(Beata Jakacka-Sitek)</i>	317
1. Upoważnienie do przenoszenia wydatków w ustawie o finansach publicznych ..	317
2. Upoważnienie do zmian w planie finansowym jednostki w rozstrzygnięciach RIO	319
3. Wzór upoważnienia	319
Rozdział XVI. Upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań dłużnych (art. 212 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych) <i>(Piotr Walczak)</i>	323
1. Zagadnienia ogólne	323
2. Zasady zaciągania zobowiązań dłużnych	324
3. Zobowiązania finansujące przejściowy deficyt	325
4. Pozostałe zobowiązania	326
5. Przepisy ograniczające zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego	327

6. Wzór uchwały rady gminy w sprawie uchwalenia budżetu, uwzględniający upoważnienie do zaciągania zobowiązań dłużnych dla organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego	329
7. Wzór zarządzenia wójta gminy w sprawie zaciągnięcia kredytu na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu	333
Rozdział XVII. Powierzenie obowiązków w ramach centralizacji rozliczania podatku od towarów i usług (Beata Jakacka-Sitek)	335
1. Centralizacja rozliczania VAT	335
2. Zasady i ramy centralizacji rozliczania podatku od towarów i usług	336
3. Wyjaśnienia do wzoru	338
4. Wzór powierzenia obowiązków w ramach centralizacji rozliczania podatku od towarów i usług	339
Część IV. Odpowiedzi na pytania	
Rozdział I. Finanse publiczne. Delegowanie zadań z zakresu gospodarki finansowej. Dotacje	343
1. Uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w sprawie upoważnienia organu wykonawczego do zawarcia umowy pożyczki/kredytu/dotacji w ramach programu priorytetowego „Przydomowe oczyszczalnie ścieków” (Anna Olejniczak)	343
2. Zaciąganie przez kierownika jednostki zobowiązań przekraczających rok budżetowy (Piotr Wieczorek)	344
3. Upoważnienia innej niż skarbnik osoby do składania kontrasygnaty przy czynnościach prawnych mogących spowodować powstanie zobowiązania pieniężnego (Daniel Jurewicz)	345
4. Upoważnienie do podpisywania i zatwierdzania faktur (Beata Jakacka-Sitek)	346
5. Powierzenie zadań z zakresu gospodarki finansowej (Beata Jakacka-Sitek)	347
6. Prowadzenie księgowości w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych (Beata Jakacka-Sitek)	348
7. Upoważnienie przez dyrektora powiatowego Centrum Usług Wspólnych do przeprowadzenia inwentaryzacji (Wojciech Lachiewicz)	348
8. Upoważnienie dla osoby zastępującej głównego księgowego jednostki (Beata Jakacka Sitek)	350
Rozdział II. Dyscyplina finansów publicznych	353
1. Upoważnienie do wydatkowania środków publicznych (Ludmiła Lipiec-Warzecha)	353
2. Odstępstwa od zasad inwentaryzowania jako naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Ludmiła Lipiec-Warzecha)	354
3. Odpowiedzialność głównego księgowego za inwentaryzację (Ludmiła Lipiec-Warzecha)	356
4. Pełnomocnictwo do obrony na rozprawie wyklucza złożenie odwołania (Ludmiła Lipiec-Warzecha)	357
5. Pełnomocnictwo w sądzie dla oskarżonego o naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Ludmiła Lipiec-Warzecha)	358

Rozdział III. Pełnomocnictwa i upoważnienia w działaniu podmiotów publicznych	361
1. Formy upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	361
2. Dalsze upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	362
3. Upoważnienie wydane na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	363
4. Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	363
5. Upoważnienie do wydawania interpretacji przepisów prawa podatkowego (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	364
6. Prokura – nieprawidłowa reprezentacja (<i>Piotr Walczak</i>)	365
Rozdział IV. Centralizacja rozliczania podatku VAT	367
1. Centralizacja rozliczeń VAT w jednostce samorządu terytorialnego – odpowiedzialność karno-skarbowa (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	367
2. Upoważnienie do wystawiania faktur VAT w procedurze centralnego rozliczania VAT (<i>Beata Jakacka-Sitek</i>)	370